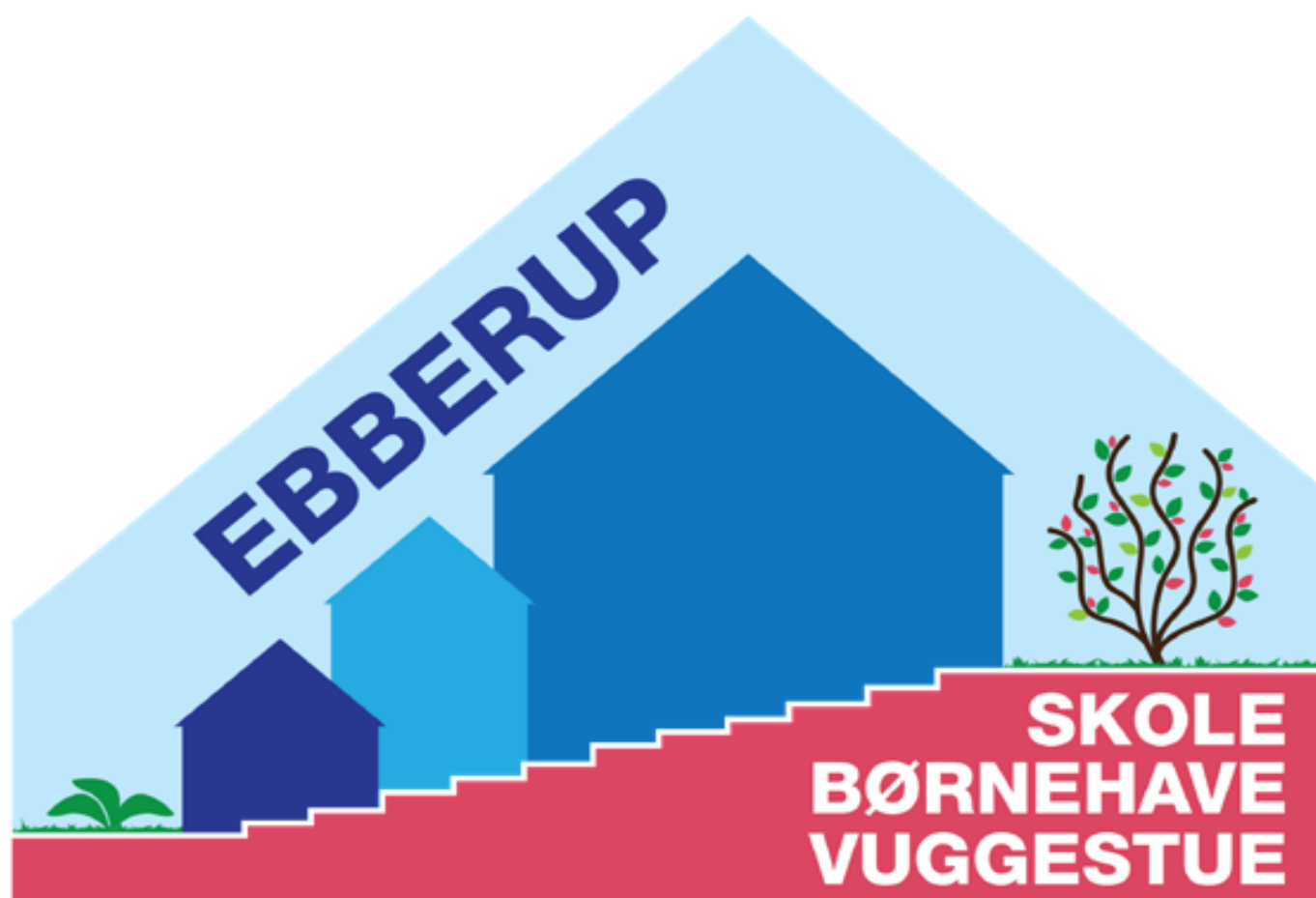

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Børnehuset Ebberup

2021

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig refleksivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

- Vi har haft fokus på at få defineret og beskrevet vores arbejde med den ny læreplan.
  - Vi har haft fokus på samarbejde mellem vuggestuen og yngste børnehavegruppe.
  - Vi har arbejdet med 4 årlige fælles temaer, men har planlagt arbejdet individuelt for gruppen og har her sat mål for det pædagogiske læringsmiljø.
  - Vi har haft fokus på at trivselsvurderingerne følges op med handlinger enten individuelt eller for grupper/gruppen.
  - Den gode historie.
  - Vi har arbejdet med piktogrammer.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi har valgt at hver gruppe hver gang der er et nyt tema, skal have et fokuspunkt som skal have en systematisk evaluering. Ud over disse kan hver gruppe selv planlægge yderligere fokuspunkter at dokumentere og evaluere. Det vil sige at vi som minimum har 16 fokuspunkter der evalueres om året. Når et tema slutter har vi på vores P-møde en gennemgang af de 4 fokuspunkter og hver gruppe fremlægger deres dokumentation og evaluering, og gruppen lytter og reflekterer i fællesskab.

Redskabet til evaluering er blomsten som er udvidet med vores egen model til planlægning og evaluering af læreplansarbejde.

Hver gruppe sætter mål og kan justere og lave delmål undervejs, i forhold til det de oplever der giver mening for det pædagogiske læringsmiljø.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

I arbejdet med læreplanerne har vi i efteråret 2019 og foråret 2020 haft to pædagogiske dage, hvor vi har arbejdet med selve beskrivelsen af den ny læreplan. Vi valgte at tage udgangspunkt i 2-3 emner fra læreplanerne og gjorde brug af vækstmodellen og blomsten for at sætte fokus på de forskellige punkter. Ud fra dette arbejde har to faglige fyrtårne, samt afdelingsleder udført det skriftlige arbejde. Ud over de pædagogiske dage har vi på flere P-møder arbejdet videre med enkelte temaer fra den ny læreplan. Vi har også gjort brug af EMU og EVAs videoer om f.eks. Barnesyn, dannelse og børneperspektiv for at sætte fokus og gang i debatten om hvordan vi ser os selv ind i disse fokuspunkter. Det er også på disse møder at vi har arbejdet med vores evaluering og dokumentations kultur og har valgt at arbejde med mere systematisk evaluering når der startes nyt tema.

Vores arbejde har været præget af medinddragelse af alle medarbejdere og bestyrelsen og en høj prioritering af det af det skriftlige arbejde med plads til diskussion i styregruppen. I 2021/2022 vil vi have fokus på at sætte den ny læreplan på dagsorden på vore P-møder. Hvad står der? Gør vi det der står eller har praksis ændret sig og hvis ja, hvorfor?

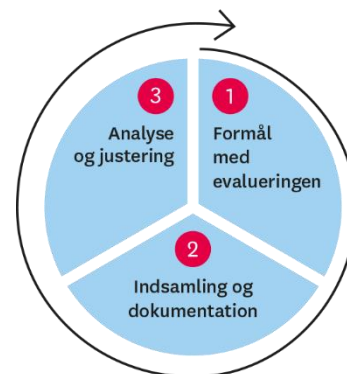
Vores mål er at den skriftlige læreplan skal være genkendelig og forståelig og et levende arbejdsredskab for personalet. Den kan inddrages på S-møder hvor de enkelte grupper arbejder med det enkelte barn og gruppens udvikling, trivsel og læring.

Er man nyansat eller ny forældre i huset, får man mulighed for at få et indblik i vores syn og tilgang til arbejdet med den ny styrkede pædagogiske læreplan.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

- A. Svale Gruppen. Samling af gruppen til frugt. Vi samler gruppen inde, men oplever uro og høje lyde. Vi vil arbejde på at skabe en mere rolig stemning under måltidet
- B. Boblerne: Vi skal gå tur med børnene og følges ad som gruppe. Vi vil have fokus på at føle os som en gruppe, trafikforståelse og dannelse. Vi var også nysgerrige på om de egentlig kan bærde sig i trafikken.
- C. Mejsler og vuggestuen. Vi ville optimere strukturen omkring vores samling og de rutiner der hører med.
  - Kunne børnene lære at finde egen plads
  - Var vi tydelige nok i vores forventning til børnene.
  - Blev det nemmere at komme godt i gang.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relations-skemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

A1. Vi observerer uroen og vil tage dialogisk læsning i brug for at skabe ro. Ved at inddrage dem mere i historien og fange deres opmærksomhed og følge deres spor, får vi børnenes opmærksomhed og der kommer mere ro på gruppen.

B1. Vi brugte meget tid på at rette på børnene. De skubbede til hinanden, trak for langt ud på vejen, nogen havde svært ved at følge tempoet. Vi brugte for meget tid på konflikthåndtering, frem for at have fokus på det vi oplevede på vores tur og det gode fællesskab. Vi gjorde brug af observationer. Efter hver tur snakkede vi om hvordan turen var gået. Hvilke udfordringer der var.

C1. Vi gjorde brug af fotos og observationsskemaer. (Se billede herunder). Der blev sat billeder op af de enkelte børn i en cirkel, for at arbejde med en mere tydelig ramme.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

A2. Vi er blevet opmærksomme på at vi skal være gode til at se indad og være omstillingsparate. Vi indsamler bl.a. børnenes kopper imens der læses højt. Vi får dem til at lytte ved at være i bevægelse og bruge vores stemme ved at op og ned tone vores måde at læse historien på.

B2. Det skabte ikke et godt pædagogisk læringsmiljø at gå i så stor en gruppe. Vi brugte for meget tid på at rette på børnene i stedet for at have fokus på den gode tur og læring.

C2. Vi har sat billeder af de enkelte børn på gulvet i en cirkel og vi sørger for at have samlingen hver dag, så det er genkendeligt. Ingen voksne går fra til praktiske opgaver under samling. Vi har skabt et forudsigeligt læringsmiljø for børnene, hvor de føler sig som en del af fællesskabet. Det bliver tydeligt hvis vi mangler nogen. Børnene kan finde deres plads og hjælpe hinanden. Fælles fokus på samlingen fra de voksne understøtter samlingens læringsmiljø. Gentagelser gør mester.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

A3. Vi har justeret undervejs og vores erfaring tages med til når der skal læses højt for børnene.

B3. Vi aftale at gå afsted en voksen med en lille gruppe børn (4-5 stk). Ændringen gjorde at der blev mere ro og plads til fordybelse. De stille børn fik mulighed for at stille spørgsmål på turen. Vi har også mulighed for at arbejde med den tætte relation børnene imellem og sammensætte gruppen, så de udfordres passende i tempo. Vi praktiserer stadig at gå tur i små grupper, da dette giver mest fordybelse og læring.

C3. Vi vil fortsætte med billeder på gulvet, i en cirkel. Det tydeliggør rammen og børnene snakker meget om billederne. De hjælper hinanden på plads og de bruger dem også til at hoppe på og andre lege. Vi vil fortsat have fokus på, ikke at gå fra til praktiske opgaver under samling, men fokusere og støtte op om opgaven.

Opgaven med at evaluere på denne måde, førte igen en snak om, at vi ofte vil for meget og det kan godt medføre en oplevelse af ikke at lykkedes. Ved at fokusere på en enkelt ting i evalueringen, bliver vi bedre til at finde nye måder at afprøve vores læringsmiljø på og se hvordan det virker, og samtidig også mere opmærksomme på at skifte kurs, hvis det ikke virker.

At lykkedes fører ofte i sig selv mere godt med, fordi vi tager det med os i andre situationer.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

I efteråret 2020 og foråret 2021 begyndte vi at inddrage vore bestyrelse i arbejdet med læreplanerne. Vi valgte to temaer ud pr. gang og da det var online møder, bad vi dem om at læse de udvalgte temaer og reflektere over det skrevne ud fra 5 spørgsmål. Dette har været et givtigt arbejde, som bestyrelsen er gået til med stor engagement. Styregruppen har herefter samlet op på bestyrelsen inputs til det beskrevne arbejde.

Bestyrelsen skulle forholde sig til følgende.

- Er det forståeligt?
- Er der noget I undres over, eller som I gerne vil have uddybet?
- Ser I nogen muligheder i forhold til forældre inddragelse, som kan inddrages i hverdagen og som kan give merværdi for barnet?
- Er der noget der giver grundlag for nye principper?
- I hvilket omfang kan I se, at I kan være med til at udvikle det pædagogiske læringsmiljø og samarbejdet om børns læring?

Det er vores arbejdsredskab, men det er vigtigt at vores bestyrelse finder det let læseligt og forståeligt, og at de kan se hvem vi er og hvordan vi ser det gennemført. De kan være med til at stille undrende spørgsmål til os og evt. komme med nye input til det pædagogiske læringsmiljø.

Vores næste mål er, at vi et par gange om året sætter evaluering af det pædagogiske læringsmiljø på dagsorden på bestyrelsesmøder, med gennemgang af systematiske evalueringer med følgende spørgsmål.

- Hvad har vi valgt og hvorfor?
- Hvordan greb vi det an?
- Hvad oplevede vi?
- Hvad har det af betydning for børnene, for det pædagogiske arbejde og for fremtiden?

Ud fra dette oplæg, kan bestyrelsen spørge, være nysgerrige, undre sig og hele tiden animeres til at vedligeholde en pædagogisk plan der er aktuel og i live.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi skal fortsat arbejde med at få evalueringsdelen gjort mere konkret i forhold til hvad vi selv vil. Hvad er det vi ser og gerne vil ændre. Det skal blive mere tydeligt for den enkelte, at det er en opgave som er med til at udvikle vores pædagogiske læringsmiljø, børns læring og også en personlig udvikling ind i en forståelse af hvordan vi som pædagoger er redskabet til at opnå dette. Vi opnår det ikke alene, men sammen.

I forhold til blomsten ønsker vi at sætte fokus på Kultur, æstetik og fællesskab. Vi har haft en lang periode med Corona og en anden kultur. Vi har arbejdet med andre former for fællesskaber. Når der åbnes op, vil der igen ske noget nyt, noget skal bibeholdes fra perioden, noget skal genoptages og noget nyt skal opstå.

Observationsdelen, fælles refleksion og små korte processer skal have vore fokus.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Det har været en ny måde at arbejde på og vi har justeret løbende i fællesskab. Corona har taget en stor del af vores tid og har gjort meget ved vores arbejdsbetingelser, som har krævet fleksibilitet også i forhold til arbejdet med læreplanerne. Vi mangler en genkendelig og kontinuerlig hverdag i vores arbejdsproces, men har ellers tænkt at fastholde den struktur som vi har planlagt. Vores årshjul skal være tydelig, så vi mindes om tidsperspektivet i de forskellige opgaver.

Vi skal passe på ikke at gabe over for meget og gøre opgaven stor, men at gøre den meget konkret, med et kortere tidsperspektiv. Observeringsdelen og debatten er vigtig.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Nye tiltag vil være:

1. At sætte evaluering af mere specifikke fokuspunkter på vores bestyrelsesmøder.
2. At sætte den ny pædagogiske læreplan på dagsorden, med gennemgang af et eller flere fokuspunkter fra blomsten på P-møder eller pædagogisk dag. Dette skal sætte fokus på praksis og gøre at vi løbende får øje på vigtige tilgange og indsatser og give plads til debat og evt. ændringer af praksis. I fællesskab kan vi få øje på nye tiltag og evt. undersøge praksis ud fra en systematisk evaluering af f.eks. et læringsmiljø, børnesyn m.m.
3. At vi vil arbejde videre med at få vores evalueringsdel gjort meget mere konkret og fortsat indarbejde det efter hvert tema på P-møder.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på [Link til Emu dagtilbud for mere inspiration](#)

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

